

vlaams
vredesinstituut

Vlaanderen en vrede in buitenlands beleid

Kansen grijpen in turbulente tijden

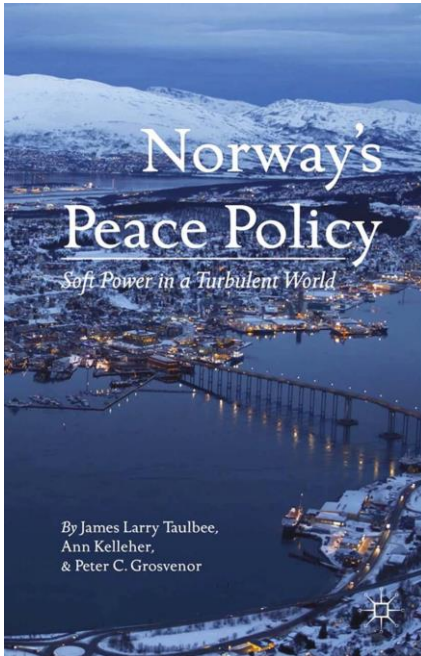
Vrede en buitenlands beleid:

Inspiratie voor een lange termijn visie

Onderzoeksopzet

1. Een studie van het vredesbeleid van drie staten en vijf regio's in Europa
2. Een analyse van het huidige Vlaams buitenlands beleid
3. Een participatieve verkenning van mogelijkheden om vredesinsteken in het Vlaams buitenlands beleid te versterken
4. 'Lessen' voor het Vlaams buitenlands beleid

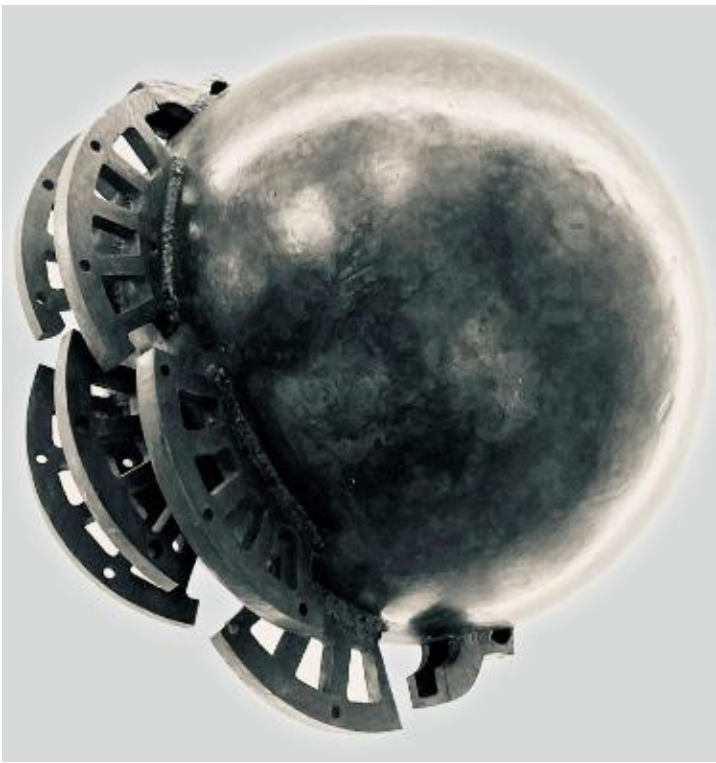

I. Casus studies

- Noorwegen, Zweden, Zwitserland
- Catalonië, Wales, Hessen, NRW, Emilia-Romagna
- Vlaanderen

Bestudeerde dimensies

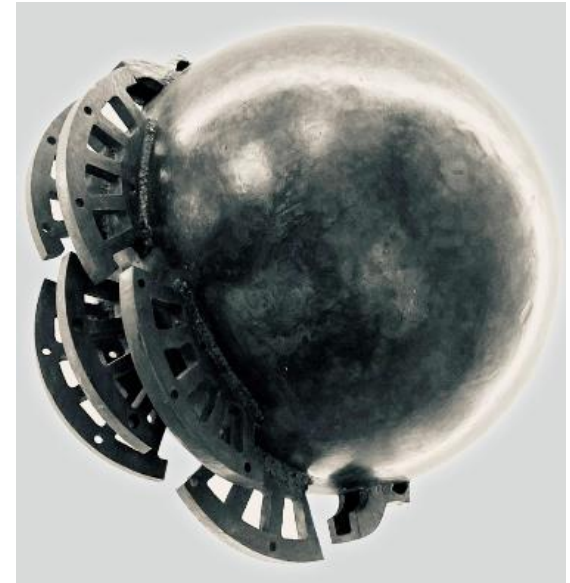
1. Context en bevoegdheden
2. Motieven en belangen
3. Concrete beleidsinstrumenten
4. Betrokken actoren
5. Spanningen en kritieken

II. Focusgroepen

- *Doelstelling:* een participatieve verkenning van mogelijkheden en beperkingen om vredesinsteken te versterken in het Vlaams buitenlands beleid
- *Deelnemers:*
 - Sociaal-cultureel middenveld
 - Sociaaleconomisch middenveld
 - Academici en onderzoekers
 - DKBUZA
 - Vlaamse beleidsdomeinen

Bestudeerde dimensies

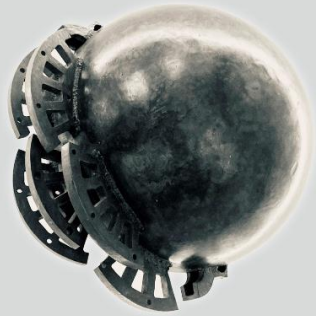

1. Waarom vrede in buitenlands beleid?
2. Welke vredesinsteken?
3. Een beleidskader en concrete instrumenten?

RAPPORT

Vlaanderen en vrede in buitenlands beleid

Kansen grijpen in turbulente tijden

Nils Duquet
Tim Haesebrouck
Maarten Van Alstein (red.)

vlaams
vredesinstituut

III. Vijf lessen

1. Zelfbeeld als fundament

- Casus studies: geloofwaardigheid op basis van een duurzaam, historisch gegroeid zelfbeeld
- Vlaanderen:
 - een 'open' regio
 - een geschiedenis van oorlogen
 - een geschiedenis van sociaal overleg en maatschappelijke conflicthantering

2. Vrede heeft een adjectief nodig

- Concrete aanknopingspunten in vredesonderzoek voor beleid:
 - Multilaterale vrede
 - Feministische vrede
 - Democratische vrede
- Vrede afbakenen en concreet maken: vermijden van containerbegrip
- Weinig zinvol om alle waardengeïnspireerde dimensies van het Vlaams beleid te herleiden tot 'vredesbeleid'

3. Vrede is niet alleen een waarde, het is ook een relatie

- Een spanning tussen 'uitdragen/promoten' en wederkerigheid
- Een 'relationele' benadering van vrede:
 - Conflicten hanteren, samenwerken, verbinding zoeken
 - Geweldloze relaties, vermijden oorlog

4. Bouwstenen voor: Vlaamse bevoegdheden

- Wapenexportcontrole en wapenhandel
- Onderwijs, wetenschap, erfgoed
- Werk, sociale economie en welzijn
- Gendergelijkheid en seksuele en reproductieve gezondheid
- Landbouw, voedselzekerheid en klimaatadaptatie

5. Spanningen zijn onvermijdelijk

- Handelsbelangen en vrede
- Geen standaardantwoorden, wel complexe dilemma's
- Toetsen van verschillende, conflicterende elementen en belangen
- Rol van het parlement

Advies

Aandacht voor vrede in het Vlaams buitenlands beleid
verdiepen en duurzaam verankeren
als een van de waardengedreven dimensies van het beleid

Advies aan de Vlaamse Regering

➤ Het begrip vrede concretiseren voor de beleidspraktijk

- **Nieuw richtgeven beleidskader of visienota voor een vredesgericht buitenlands beleid**
 - Op basis van inzichten uit het vredesonderzoek en een beleidsdialog met belanghebbenden (inclusief middenveld en kennisinstellingen)
- **De samenhang met andere aan vrede gerelateerde waarden (zoals mensenrechten en duurzame ontwikkeling) toe te lichten**
- **Diverse bevoegdheden actiever inzetten als bouwstenen om internationaal aan vrede te werken en grondoorzaken van gewelddadige conflicten aan te pakken**
 - Expertise-uitwisseling en ondersteunen innovatieve projecten

Advies aan de Vlaamse Regering

➤ Het Vlaams vredesbeleid duurzaam verankeren

- **Structurele aandacht in beleidsnota Buitenlands Beleid**
- **Betrokkenheid van relevante Vlaamse beleidsdomeinen en –makers**
- **Minstens op jaarlijkse basis rapporteren over het vredesbeleid**
 - Gedachtewisseling in het Vlaams Parlement
- **Structureel inzetten op betrekken van expertise uit middenveld en kennisinstellingen**
- **Blijven wegen op interfederale standpuntbepaling in Europese en multilaterale instellingen**

Advies aan de Vlaamse Regering

➤ Wegen op Europees en multilateraal beleid

- **Vanuit verschillende bevoegdheden**
- **Diplomatieke vertegenwoordiging bij multilaterale organisaties**
- **Actief blijven bijdragen aan de werkzaamheden van multilateraal niveau**
 - Ministerieel, diplomatiek, expertenniveau

Advies aan het Vlaams Parlement

- Het vredesgericht beleid van de Vlaamse Regering nauwgezet controleren
 - **Minstens jaarlijks bespreken in de Commissie voor Buitenlands Beleid**
- Blijven inzetten op het formuleren van decreetgevende initiatieven en parlementaire resoluties inzake vrede
 - **Vrede centraler plaatsen in het maatschappelijk en politiek debat**